



T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 200
Tarih : 08.09.2014...

51527

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk ÇELİK** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

İstanbul'a bağlı Şişli ilçesinde projesini Torunlar Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı'nın üstlendiği Torun Center inşaatında asansörün 32. kattan yere çakılmasıyla 10 işçi yaşamını yitirmiştir. Olayın hemen sonrasında İstanbul Tabipler Odası'nın 4 ay önce, TMMOB'un bir süre önce inşaat alanında meydana gelebilecek işçi cinayetleri için uyarı yaptığı ortaya çıkmıştır. İnşaatçı çalışan işçilerin beyanına göre, işçi cinayetinden 20 gün önce asansör 34. Kattan düşmüştür ancak 7. Katta tutabilmişlerdir. Esasında asansör sayılmayan inşaatlarda insan ve yük taşıyan bu makineler "alimak" denilmekte ve asansör olarak değerlendirilmediği için asansör yönetmeliği kapsamında bulunmamaktadır. Bu asansörde hem malzemenin hem de insan taşındığı, halat bulunmadığı, olası bir kazada devreye girebilecek kilit ve sinyal gibi önlemlerinde olmadığı ifade edilmiştir. İnşaat çalışmalarında kiralanan asansörlerin çok eski olduğu ancak 200 bin TL gibi bir rakam ile işçi güvenliğine uygun bir asansör alınabileceği belirtilmektedir. Ancak inşaatteki 6 asansörden sadece ikisinin düzgün çalıştığı belirtilmiştir. İşçi cinayetinin gerçekleştiği an 10 işçi asansöre kendileriyle birlikte tanesi 30 kg olan 80 tane "betopan" yüklenerek asansörün taşıyabileceği yükten 2400 kg fazla konulmuştur. Elektronik olan asansörün bakımları yapılmış olsaydı zaten fazla yük aldığı alarm sistemini devreye sokup hareket etmemesi gerekmektedir. Ancak asansörün alarm sisteminin çalışmadığı ortaya çıkmıştır.

Diğer yandan işçilerin asansör kullanımı ve çok yüksek inşaat yapımında tecrübesi olmadan çalıştırılması da ölümlere yol açan zemini oluşturmıştır. Makine Mühendisleri Odası, bu tür asansörlerin periyodik bakımının yapılması, kaza olduğunda Oda'ya bildirilmesi, gereken önlemlerin alınması gerektiğini söylemiştir. İşçiler asansörün 2 aydır durdurma sisteminin çalışmadığını ve asansörün kullanımından anlamayan 3 gündür çalışan işçilere bırakıldığını, düşme tehlikesi durumunda asansörü sağa sola çarparak durdurabildiklerini söylemişlerdir. İşçilerin beyanına dayanarak, durum ilgili yerlere bildirilmemiştir ve gerekli önlemler alınmadığı açıkça görülmektedir. 2014 Nisan ayında 19 yaşında bir işçinin Torunlar Center inşaatında hayatını kaybetmesi sonucu hazırlanan raporda pek çok ihmal belirtilmiş olsa da şirket sadece 5 bin 600 TL bir rakam ödeyip

devam etmiştir. 2014 yılında inşaatlarda “durdurma” cezası yerine Bakanlık tarafından yapılan düzenleme ile “süre verme” cezası uygulandığı için şirketin çalışması devam etmiştir. Denetimsizlik, işçilerin güvenliğinin sağlanması yerine işverenlere yönelik düzenlemelerin olması işçi cinayetlerini giderek arttırmıştır. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi’nin iş cinayetleri raporlarına göre 2014’ün ilk 8 ayında en az 1270 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir. Bu işçilerin 186’sı inşaatlarda can verirken, Torunlar Center inşaatında ölenlerle birlikte bu sayısı 200’e yaklaşıyor.

Son yıllarda hızla büyüyen inşaatlarla birlikte işçi ölümleri de giderek artmaktadır. Büyük inşaatlarda öne çıkan şirketlerin pek çoğu AKP hükümetiyle ilişkisi olan şirketlerdir. Torunlar GYO’nun sahibi Aziz Torun’un AKP ile ilişkileri basına yansımıştır. Basına yansıyan bilgiye göre AKP’nin kurduğu ilk iki hükümette Sanayi ve Ticaret Bakanı olarak görev alan Ali Coşkun, bir dönem Torunlar İnşaat’ta Yönetim Kurulu Başkanvekili olarak görev almıştır. 10 sene boyunca Küçükçekmece Belediye Başkanlığı görevini yürüten AKP’li Yeniay, şirketin şu andaki Yönetim Kurulu listesinde yer almaktadır. Torun Center’ı inşa eden Torunlar Şirketler Grubu’nun sahiplerinden Mehmet Torun, Forbes’in 2013’te yayınladığı en zengin Türkler listesinde 580 milyon dolarlık servetiyle 78’inci sırada yer almaktadır.

1. Alimakların düzenli olarak bakımlarının yapılıp yapılmadığını, teknisyenlerin gerekli teknik bilgiye sahip olup olmadığı, şirketin daha önce meydana gelen kazaları ve arızaları yetkili odalara ve kurumlara bildirip bildirilmediğine dair bugüne kadar Bakanlığınızın bir denetimi, kontrolü oldu mu? Varsa sonuçları nedir? Bir yaptırım uygulanmış mıdır? 10 işçinin ölümüyle sonuçlanan olaydan sonra tekrar bu denetimleri yapacak mısınız?
2. 10 işçinin hayatını kaybetmesi sonrası odaların, uzmanların ve işçilerin dile getirdiği tüm ihmaller araştırılmış mıdır? Bu ihmallere neden olan inşaat şirketi, denetim danışmanlık şirketi ve diğer ilgili kurumlar ve sorumlu kişiler hakkında soruşturma başlatılmış mıdır?
3. Türkiye’nin hızla büyüyen inşaat sektörü işçi kazalarının en yoğun olduğu aynı zamanda da taşeronlaşmanın, ihmallerin en çok olduğu sektör olmasından dolayı bu sektöre özgü işçi ölümlerini önleyecek tedbirler almayı düşünüyor musunuz?
4. Alimakların asansör olarak kabul edilmemesinden dolayı yılda sadece 1 defa bakımının yapılması gibi sorunların giderilmesi için Alimakları asansör kategorisine almayı düşünüyor musunuz?
5. Türkiye’de yüksek bina inşaatı denetimleri ne sıklıkla yapılmaktadır? Bu denetimlerin sonuçları nedir? Denetimler sonrası inşaatlar kontrol edilmekte midir?
6. Olası işçi kazalarına çok önceden dikkat çekilmiş olan TMMOB’un hazırladığı raporunu Bakanlığınız incelemiş midir? Rapordaki uyarılar için bir çalışma yürütülmüş müdür? Bağımsız odaların ve kurumların işçi güvenliğinin sağlanması için daha etkin bir şekilde çalışması için yeni bir mevzuat düzenlemesi yapmayı planlıyor musunuz?